

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.
Postatakarékpénztári csekkaszám: 52.666.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
MÜLLER KÁROLY
laptulajdonos.

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:
I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

ÚJ VILÁG FELÉ

IRTA: VÉGH VINCE

Ébred a természet. Tavasz van már a lelkekben, az emberiség életében is. Ifjú áramlatok kimozdították a kivénhedt világot nyugalmi helyzetéből és szebb, boldogabb világot teremtenek.

A kapitalista-liberális társadalmi berendezkedés a falvakat teljesen elhanyagolta. A liberális fõhaszonélvezõje, a zsidóság csak vadászterületnek tekintette a magyar falut. A liberális állam is mostohagyermekként kezelte a falut, csak arra használta, hogy olcsó élelmet, katonát, adót kapjon tõle. Ez a felfogás végül is Kun Béla és társai uralmához vezetett. Ebben a lesüllyedésben, — mely mélyebb volt Mohácsnál — vettük észre, hogy milyen nagy hibát kellett a nemzetnek elkövetnie, hogy idáig juthatott.

A nemzeti felébredés, a szegedi program állította azután elõtérbe a magyar falut, s annak népét, mint a magyar megújódás egyedüli forrását. Ez a felismerés azonban nehezen tud átfogó, intézményes cselekvõ erõvé válni, mert a régi világ bástyaiba ütközik mindenütt. Világosan látjuk a kormány nehéz helyzetét, amikor a szociális Magyarország megteremtésének útján halad. Az új világ azonban a természet örök törvénye szerint elõbb vagy utóbb biztosan kialakul.

A szociális Magyarország nem épülhet fel máson, mint a dolgozó magyar népen, elsõsorban a magyar paraszton. Minden állam elveszett, melynek nincs egységes parasztsága. Példa erre Franciaország, amely mai elesettségét jórészt annak köszönheti, hogy a nemzeti élet irányításában a parasztság háttérbe került. A parasztság tiszta, keveredésnélküli társadalmi osztály, s ez a szó „paraszt” fejezi ki legjobban azt az élõ kapcsolatot, amely a magyar föld és munkása, szerelmese, a magyar földmûves között kialakult. A föld és annak népe legyen megbecsült, mert munkáján épül fel az egész állam. A föld csak azé legyen, aki az eszével, vagy kezével megmunkálja, mert szent a föld, s az teremti az életet.

Az új magyar élet kialakításánál a földkérdés helyes megoldásán kívül a kereskedelem és ipar területén hosszú idõn át uralkodó szellemet is meg kell szüntetni. Az ott uralkodó zsidó szellemet s annak gyûmölcstét, a munka nélküli mam-

muljõvedelmet el kell tüntetni. A krisztusi szellemmel átítatott gazdasági élet a termelési költségek, a befektetett munka arányában kell, hogy megszabja az árakat. Ha ez megtörténik, akkor az agrártermények és az ipari készítmények árai között egészséges arány lesz. A munkabéreket is ennek az elvnek megfelelõen kell rendezni. Az ipari munkás, s a földmûves és mezõgazdasági munkás között munkabér tekintetében ma egészségtelen különbségek vannak. Áldozatok árán is emelni kell a falu dolgozó társadalmának jõvedelmét, mert ezzel együtt a falu szellemi színvonala is emelkedni fog, s eltûnik a kiáltó különbség a falu és a város között.

A liberális rendszer a nem-

zet gerincét századokon át alkotó középnemesség helyébe nem tudott megfelelõ középosztályt állítani. Emiatt jött létre az a helyzet, hogy a nemzet kettéhasadt: a túlságosan gazdag felsõ ezrekre, s a nincstelen milliók tömegére. Egészséges, õntudatos, vezetésre hívott magyar középosztályt kell az idõk során megteremteni, amely alkalmas a nemzet életének irányítására.

Jólesõen látjuk, hogy a kormány a mögötte álló párttal együtt az új világ kialakítására törekszik. A Magyar Élet Pártja — látjuk — nemcsak választásra szervezkedik, hanem azért építi ki szervezeteit, hogy a nemzeti életet átfõmáló nagy munkához minden erõt egyítsen és szervezetein át nyu-

godt közhangulatot, világos közfelfogást biztosítson. A Magyar Élet Pártja törõdik a választókkal. Ennek hatásaként visszatért a bizalom a nép nagy tömegébe a politika iránt, amely most már nem „úri huncutság”. A párt képviselõinek túlnyomó többsége nagy áldozatok árán is állandóan kapcsolatot tart fenn a választókkal s a kerület minden ügyes-bajos dolgát felelõsséggel veszi kezébe. A magyar falu népe a természet örök törvényeit látja. Látja, hogy lesz az elvetett magból kenyeretadó termés, éppen ezért bízunk a Magyar Élet Pártja által elvetett magok sorsában. Türelemmel várjuk az aratást, amely Isten segítségével elõbb-utóbb biztosan elkövetkezik.

Hazaáruló az, aki az ország közellátását veszélyezteti

Dr. vitéz Zerinváry Szilárd országgyûlési képviselõ felszólalása a képviselõházban

a közellátás érdekeit veszélyeztetõ cselekmények büntetésérõl szóló törvényjavaslatához

Vitéz Zerinváry Szilárd, kerületünk országgyûlési képviselõje nagy beszédet mondott a Házban a közellátás érdekét veszélyeztetõ cselekményekrõl szóló törvényjavaslat vitája során. Beszédébõl az alábbi részleteket közöljük:

Nehéz feladat elé állítja a történelem géniusza a mai idõk által érintett összes államok törvényhozásait. Jogszabályokat, normákat kell hozniok, azokból sáncot kell építeniök, amely sánc mögött az ország érdekei húzódnak meg és ezeket az érdekeket kell megvédeniök. A mai magyar törvényhozóknak maguknak is ki kell állniok a sánkra. A sáncnak viharállónak kell lennie és minden természeti és természetfeletti, emberi és emberfeletti ostrommal szemben meg kell védenie a mögötte meghúzódó értékeket, amely értékeknek összessége teszi a legdrágább értéket, a nemzet biztonságát.

Nehéz idõkben, kedvezõtlen gazdasági körülmények között fontos érdek a közellátás érdeke, amelyet veszélyeztetni nem szabad. A közellátás fogalma, a közellátás érdekeinek megvédelme nem újdonság, nem is importeszme, mert ennek gyökerei, vagy ha úgy tetszik, csirái megtalálhatók az egész világ történelmében keresztül, különösen a hadbanálló nemzeteknél bárhol, ahol a közöség csak a legkevésbé is kifejlõdött és az illetõ ország, nép vagy közöség meg akart maradni és megmaradt.

A javaslat egyik különös értéke, amelyet én legalábbis a magam részérõl igen nagy örömmel üdvözlök, az a bátor kezdeményezés, amellyel a javaslatban foglalt visszaélés cselekményeket kivézi a kihágások körébõl és azokat vétésegeknek, minõsített esetekben pedig büntetteknek deklarálja. Örömmel üdvözlöm ezt azért, mert tapasztalati tények azt bizonyítják, hogy a kihágás büntetése nem elég elrettentõ dolog, hogy valaki újra és újra ne kövesse el ezeket a cselekményeket. Ezért kellett — különös tekintettel arra, hogy gazdasági háború is van — áttérni arra a rendszerre, hogy súlyosan büntessük ezeket a cselekményeket. Ne feledjük el ugyanis, hogy olyan bûnözõkkel állunk szemben, akik a közellátás érdekeit súlyosan veszélyeztetik. Rövidesen elkövetkezhetik az az idõ is, amikor szigorú parancs minden termelõ gazdát és iparost tervszerû gazdálkodásra fog kötelezni. Erre az esetre nekünk is fel kell készülnünk.

Ami a törvény minõsítését illeti, ezzel nem kívánok részletesebben foglalkozni, mert a három évig terjedhetõ börtõnrõl szóló rész, továbbá a 20.000 pengõt meghaladó pénzbüntetési része a törvénynek, azt hiszem, mindenki elõtt teljesen világos. Világos az is, hogy a hivatalvesztést és a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztését is meg kell állapítani. Ha valaki az ország gazdasági ellátását nehéz idõkben és gaz-

dasági háborúban súlyosan veszélyeztetni, lehet azt magyarázni így, vagy úgy, de az én szememben az, aki ilyen idõkben az ország gazdasági ellátását súlyosan, bûnözõen veszélyezteti és sokszor visszaesõleg veszélyezteti, hazaáruló és megérdemli, hogy megbélyegezzék és kutasítsák a nemzeti közösségbõl. Ezért helyesek ezek a bizonyos fokig drákóiaknak mondott rendelkezések. Annál is inkább, mert szemünk láttára zajlik le egy nagy népek héroszi küzdelme a fél világ ellen és látjuk azt az óriási õnmegtartóztatást és fegyelmet, amelyet bele tud vinni ebbe a küzdelembe. Ezt feltétlenül megtanulhatjuk tõle, Nem panaszkodhatunk a mi kis megszorításaink ellen. Ez a legkevesebb, amivel a nemzet jövõjének tartozunk, s jószívvel kell meghozni ezt az áldozatot.

További értéke a javaslatnak, hogy ez a gazdasági élet minden processzumán, a termelésen, a forgalombahozáson és a fogyasztáson is számbavevzi a gazdasági élet minden tényezõjét. További nagy értéke a javaslatnak az, hogy egyetemes keretek közé helyezi az ország közellátási érdekeit és hatályos büntetõjogi védelemmel — mégpedig elõlegzett védelemmel is — látja el azokat. De nem utolsó sorban nagy értéke a javaslatnak, hogy dokumentálja a magyar törvényhozás határozott lándzsatõrését a közösségi szellem jegyében történõ nemzeti takarékoskodás mellett.

Ára 10 fillér

AZ ÚJSÁGÍRÓ kérese az olvasóhoz

Az újságbetűk legtöbbször úgy jelennek meg, hogy nem tudni, ki írta őket és ki áll mögöttük, sima-e, a, homlok, vagy redős, ősz halántékú-e, vagy fiatal, amely mögött a betűket teremtő gondolatok születtek. Valaki írta, útnak indította őket, hogy éljenek és hirdessék a hírt. Hogy ki ez a valaki, nagyon ritkán tudni. Az olvasó belenyugszik, hogy a betűk, sorok, hasábok és oldalak mögött az újságíró, vagy ha úgy tetszik, az Újságíró áll, él és dolgozik, de hogy milyen ennek az Újságírónak az arca, vajjon mosoly csillog-e a szemében, vagy ráncok árkalódnak szája körül, tud-e sírni, vagy nevetni, s hogy a nevetés nem takar-e könnyeket, ezt nem tudja senki. Az újság szinte személytelenül születik meg, talán azért is, mert csak rövid ideig, legfeljebb néhány óráig él, addig, amíg a helyébelépő meg nem öli az elődöt. Talán azért is van, hogy az újságíró nem szeret magáról beszélni, s elhiszi, hogy az ő sorsa másokért élni, rohanni, lobogni, mint valami süstörgő fáklya, amelyet a hivatás szent tüze gyújtott meg azért, hogy míg másoknak világít, hamuvá váljék.

És ha most az újságíró kilép a névtelenség álarca mögül, s ha az olvasóhoz fordul, akivel a nap majdnem minden órájában szembe néz, elismerést, vagy kritikát várva, ennek sem az az oka, mintha az újságíró egyszerre meg akarna elevekedni, s egyéni babaréka törne, hanem az, hogy rendje nagy közösségének érdekében kíván szólni. Minket a munka lázas tempója szinte géppé alakított át s nem szoktunk arról beszélni, hogy amikor a hit szolgálatában acéllá keményedett idegekkel dolgozunk, néha könnyünk pereg, s szívünk vére csorog a kerekék között, mert nekünk is vannak emberi fájdalmaink és emberi érzéseink. Néha, ha megáll munkánk zsarnoki ritmusa, eszünkbe jut, hogy a mi rendünkben is vannak a munkának vértanúi, vannak rokkantjaink, leszűnik mi is egykor elhasznált és elkopott gépalkatrészek, vannak és lesznek özvegyeink és árváink. De senkinek sem szabad észrevenni, hogy munkaközben eltorzul az arcunk, szívünk szeretteinkért dobog, s mikor a kérdőjeleket írjuk, mögöttük saját öregkorunk, vagy hozzátartozóink aorsának bizonytalansága görnyed.

Az újságíró mindenkinek mindene. Ha kell, kemény harcra, kész rohamra menni az igazságért, vagy létét teszi fel arra, hogy szívós védelmi harcban tartson ki véleménye mellett. Nincs az a közügy, amelyben föl ne emelné szavát, országának, társadalomnak, s a különböző társadalmi rétegeknek éppúgy rendelkezésére áll, mint egyeseknek, ha kérő szavukkal hozzáférnek. Nem azért beszélünk most erről, mintha ebben érdem volna. Nem, ez kötelességünk és ezt

a kötelességet minden ellenszolgáltatás nélkül teljesítjük is. S ha most mégis az olvasóhoz fordulunk kéréssel, ezt a munkaasztal mellett kifáradt és nyugalomra érdemes karlításra inkrért, s az újságíró-özvegyekért és árvákért tesszük. Egyik legrégebbi és legálcdásosabb jóléti intézményünk, a Magyar Hírlapírók Országos Intézete most érkezett el 60 éves jubileumához. Sok megpróbáltatás, s a közért hozott áldozatos gesztus áll Nyugdíjintézetünk hat évtizede mögött, s ha anyagi erői megfogyatkoztak, nem a mi hibánk. Azt akarjuk, hogy öreg napjaira az újságíróknak se legyenek gondjai, a rokkantakat kárpótolhassuk a köz szolgálatában kimerült energiáikért, s özvegyeinknek és árváinknak olyan segítséget adhassunk, amely illő az emberi méltóságához.

Kérő szavunk megértésre és meleg szívre talált az ország első asszonyánál, főméltóságú Kormányzónk fenköltlelkű hitvesénél, aki készségesen vállalta Nyugdíjintézetünk megerősítésének fővédnökségét. Jó-

ságos segítő kezét, amelynek áldását annyszor érezte a magyar társadalom, most a névtelen dolgozó újságírók felé nyújtja ki, s mi bizva abban, hogy ennek a mozdulatnak szépségét megérti ebben az országban minden újságolvasó, most és az elkövetkező napokban azzal a kéréssel fordulunk az olvasóhoz, hogy legyen segítségünkre. Tudjuk, hogy nehéz az idők járása mindenki fölött, s a hétköznapi terhei minden vállra ránehazednek ebben az országban, de mégis kérjük az olvasót, hogy adományaival siessen Nyugdíjintézetünk megsegítésére. Fogadja kérésünket úgy, mint a naponként szíve ajtaján kopogtató jóbarát kérését, akinek a megsegítés fillérje éppolyan jólesik, mint a nagyobb adomány. A mai naptól kezdve május 18-ig minden nap jelentkezünk kérő szavunkkal, a Nyugdíjintézet 5600-as csekklapjának, s ehhez az újsághoz egy alkalommal csatolt postatakarékpénztári befizetési lapnak segítségével.

Íme, most egy pillanatra megláthatta az olvasó a betűk fe-

lete sorfala mögött emberi arcunkat. Nem szégyeljük, hogy kérünk kell, mert nem magunkért kérünk, hanem a munkában felörlődött kartársaink és hozzátartozóink jövőjéért. Meg vagyunk győződve, hogy a magyar olvasóközönség megérti kérő szavunkat, s nem írja rovásunkra, hogy egyszer mi is emberek mertünk lenni. A munka folyik nap nap után, szakadatlanul, s mi ismét eltűnünk az újságbetűk ismeretlenségének hátterében, de rendünk történelmében és szívünk mélyén arany betűkkel írjuk föl, hogy akkor, mikor kérő kezünket kinyújtottuk, meghallgatásra találtunk. Ebben tudatban tesszük le a Magyar Hírlapírók Országos Nyugdíjintézetének eljövendő jobb sorsát a magyar olvasóközönség kezébe, s köszönetet mondunk már előre is minden adománnyért, mely az újságírói munka elkopott, megrokkant munkásain, s az újságíró özvegyeken és árvákon kíván segíteni.

Budapest, 1941. május 4-én.

Az Orsz. Magyar Sajtókamara

Kötelező lett a nyolcosztályú elemi oktatás

Az 1941—1942. tanévtől mindenhol megnyílik a hetedik osztály

A vallás és közoktatásügyi miniszter 57.000/1941. V. K. M. sz. rendeletében intézkedik a VII. és a VIII. osztály kötelező megszervezése tárgyában, amennyiben a VII. osztály látogatását kötelezően előírja, ezzel egyidőben megszünteti a gazdasági továbbképző népiskola I. évfolyamát. Ott, ahol a folyó tanévben a VII. osztály már fel lett állítva és a következő évben megnyílik a VIII. osztály is, ott megszüntik a gazdasági továbbképző iskola II. osztálya is.

Eszerint az 1941/42 ik tanévben minden VI. osztályt végzett tanulónak be kell iratkozni valamely VII. ik osztályba, s aki a VII. osztályt végezte, annak a VIII. osztályba.

Természetesen, aki gimnáziumba vagy más hasonló iskolába akar beiratkozni, azt megteheti, s arra nem kötelező a VII. osztályba való beiratkozás.

A hivatkozott rendelet melléklete szerint Szarvason a következő iskolákban kell megnyitni a VII., illetve a VIII. osztályt: 1. Állami elemi iskolában. 2. Róm. kat. iskolában. 3. Tanítónőképző gyakorlati iskolában. 4. Kossuth utcai ev. központi iskolában. 5. Kossuth-téri ev. központi iskolában. 6. Újtemplomi ev. iskolában. A

kütelken pedig az Ezüstszőlői állami és ev. egyházi iskolában, a kondorosi-úti közs. iskolában, továbbá a Galóhalmi, Inke-Kákai, Maginyecz, Mótó-szőlői, Örményzugi és Skoroka-féle tanyai ev. iskolákban.

A rendelet kimondja, hogy azon községekben, ahol a VIII. osztály a folyó évben már működött, ott a gazdasági továbbképző III. évfolyamát is be kell szüntetni, viszont ott 1940:XX. törvénycikk 4. §-ának 2. bekezdésében megjelölt kilencedik évi, ú. n. gyakorlati gazdasági oktatást kell megkezdeni a törvényben előírt módzatok mellett.

Az 1941—42-iki tanév osztálybeosztásáról közelebbi adataink még nincsenek, de azok megszerzéséről és idejekorán való leközléséről gondoskodunk, miután az iskolafenntartó hatóságoknak minden tárgyi és személyi részletkérdést előzőleg le kell tárgyalni.

A rendelettel kapcsolatban megállapítjuk, hogy az ú. n. ismételt oktatás a nagyközönség előtt is nem volt valami rokonszenves, s köztudomású, hogy többet, jobban lehet tanulni folyamatos napi oktatásban, mint heti 2 félnapos, állandóan zökkenő oktatással, melynek kapcsán a tanulók zöme több rosszat tanult el

egymástól az utcán, mint az iskolában az órákon.

A környező trianoni utód-államokban mindenütt nyolcosztályú volt az elemi iskolai képzés, s az nagy eredményeket produkált a maga nemében. Sokszor hivatkozott kultúrfölényünk biztosítása egyenesen megköveteli, hogy a szinte két évtizeddel ezelőtt felvetett eszme valóra váljék, s nálunk is megszülessék a nyolcosztályú elemi oktatás, melyre az ifúságnak nagyon nagy szüksége van.

Községünk társadalmá a legregibb időktől fogva nagy megértéssel fogadta mindig a nevelés ügyét fejlesztő törvényeket. Ezt bizonyítja például az is, hogy az 1868-iki közoktatásügyi törvény Szarvason mindenütt iskolát talált — még a tanyákon is! — és az analfabéta olyan ritka volt, mint a fehér holló!

Ha meggondoljuk, hogy a fejlődő lélekre milyen fontos az állandó és minél tovább tartó nevelői behatás, akkor csak a legnagyobb megértéssel üdvözölhetjük a kormányzatnak ezen intézkedését, amely úgy anyagi, mint erkölcsi vonatkozásban — kellő végrehajtás estén — csakis jót eredményezhet úgy hazánkra, mint annak egyedeire. (B—e)

Buzát, árpát és tengerit

a legmagasabb napi áron vásárolunk

dr. Podany Pál és Társai

Telefon 67. GÁSPÁR-MALOM Telefon 67.

Buzát írórolunk!

810

A Szarvasi Hitelszövetkezet

mint az O. K. H. tagja megkezdte a

4 1/2 0/0 - OS

kamatozású mezőgazdasági termelés fokozását előmozdító középlejratú kötelezővénykölcsönök folyósítását.

46

Hirek

Anyák napja

Vasárnap egy pillanatra imára kulcsolódott minden gyermeki kéz, hogy hálát adjon a Mindenhatónak azért a szeretetért, hűségért, áldozatért, gondoskodásért, amelyet az édesanyán keresztül mindannyiunk részére juttat. Egy napra szelíd önvallomással és nagy-nagy szeretettel télt meg a szívünk azzal szemben, aki az életünket adta, de aki azt követőleg is soha meg nem szűnik értünk aggódni, fáradni és dolgozni. S be kell vallanunk: hogy hálátlanok, igaztalanok, tiszteletlenek voltunk sokszor, ha fáj is olykor az az anyai szív, minány nyiszor újra kitúrul előttünk, ha szeretetre, hitben erősítésre, lelki vigasztalásra, az élet komoly intelmére van szükségünk. S szórja szét közöttünk a szeretet isteni adományát pazar bőséggel csak azért, hogy szebb, napsugarasabb, boldogabb legyen az élet, amelyet önmagának elismerni, jobban, rosszban, örömben és bánatban, súlyos hálátlanságunk idején sem szűnik meg egy percre sem. Vasárnap belenézett a lelkébe mindenki s akár csendes elvonultságban, akár meghitt családi körben, vagy külsőségekben is megnyilatkozott, de az édesanyára gondolt áldást kérve életére és boldogságot, több szeretettel, megértést és hálát a gyermekek részéről. Szébb, bensőségesebb, melegebb, meghittebb ünnepünk alig van mostanában, örömmel láttuk a sok őszinte gyermeki megnyilatkozást az édesanyák öröme s az Isten dicsőségére. Kegyelmes lesz hazánk érte az Isten.

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. h. ev. ótemplomban vasárnap délelőtt 10 óráig magyar, az újtemplomban 8 óráig magyar istentiszteletet tartanak.

A szarvasi róm. kat. templomban vasárnap és ünnepnap 8 óráig diák-mise. 9 óráig csendes mise. 10 óráig szentbeszéd, nagymise, délután 3 óráig litánia. Köznapokon negyed 8 óráig csendes mise.

Szarvason-református istentiszteletet tartanak vasárnap délelőtt 10 óráig az Árvaház dísztermében. Kondoroson minden hónap második vasárnapján délután 2 óráig van istentisztelet a községi iskolában.

— **Bárczay államtitkár a vármegyében.** Dr. Bárczay János földművelésügyi államtitkár április hó 30-án, szerdán Békés vármegyébe érkezett Tummer Árpád, Bauer N. és vitéz Patonai Ignác miniszteri osztályfőnökök kíséretében s megismerlést a vízkárok és árvizes építkezéseket. Az államtitkár és kíséretét bárczai Beliczey Miklós főispán, dr. vitéz Márky Barna alispán, a Körös-Tisza Művelődési Alkalmazó Társulat részéről pedig Takátsy Sándor szarvasi szakaszfőmérnök kalauzolta végig az árvízujtóta területen. Az államtitkár vezetése alatt álló bizottság először Orosháza árvizes területén folyó munkálatokat tekintette meg, majd Békéscsabára, onnan pedig Békésre, Mezöbényre, Köröstarcsára, Körösladányra, Gyó-

mára, legvégül Mezötúrra látogattak el. Mindenütt alapos körültekintéssel vizsgálták meg mindent, amiben viszont nagy segítségükre főispánunk és alispánunk, nemkülönben Takátsy Sándor főmérnök felvilágosításokkal, mind a folyó munkálatokat, mind pedig azok előzményeit illetően. Az államtitkár a látottak és hallottak felett elismerését és dicséretét fejezte ki. Bárczay államtitkár kíséretével együtt szerdán a délutáni órákban utazott vissza a fővárosba.

— **Tesszedik sirjának megkoszorúzása.** Az evang. elemi iskolák tanulói az elmúlt héten együttesen kizarándokoltak Tesszedik Sámuel sirjához, ahol Bartos Pál lelkész, isk. bizottsági elnök mondott alkalmi imát, majd lelkes szavakkal méltatta Tesszedik jelentőségét, illetve a tanulókat az Istenfélelemre és szorgalmas munkára. Az ünnepség alkalmával a tanulóifjúság koszorút helyezett el a sírra.

— **Levente-nap.** A Szarvasi Levente Egyesület május 18-án nagyszabású levente-napot rendez az Erzsébet-ligetben. A komoly és a vidám műsorszámokból mindenki tetszése szerint válogathat. Lepényevés, zsákbanfutás, világhíradó, ökörsütés, csapolt sör, stb. biztos záloga a jókedvnek és vidám hangulatnak. Este színdarab és reggelig tartó tánc. Mindenki ott legyen!

— **Szabolcska-est.** Az Országos Szövetség kebelébe tartozó Szabolcska Mihály Bajtársi-Törzs még a tél folyamán elhatározta, hogy művelődési táborozások keretében ismertetni fogja Szarvas nagyjainak életét és munkásságát. Elsőnek a Törzs névadójának, Szabolcska Mihálynak, a biblikushangú költőnek életét, munkásságát és jelentőségét fogja ismertetni a Törzs f. hó 10-én este fél 9 óráig a gimnázium tornacsarnokában. A fényesnek ígérkező est központja Gyökössy Endre, a kiváló költő emlékbeszéde és a szarvasi származású, neves színésznő Botond Mária szavalata lesz. Az est prólogját írta és előadja Grosz Iván szerkesztő és költő. Szederkényi Nándor zenetanár egy szép hegedűszólót játszik, Horváth Lajosné és Oncsik János pedig Szabolcska-dalokat énekelnek. A dalokat Tauth Antal kar nagy kíséri. Közreműködik még a Szarvasi Dalkar is szebb Szabolcska-dalok éneklésével. A táborozás iránt máris nagy az érdeklődés, s minden reményünk meg van arra, hogy a Bajtársi Törzsnek ez a szép elhatározása és cselekedete nemcsak kellemes, de értékes nyomokat is hagy a hallgatóság lelkében.

— **Méddig kell elfogadni a sima peremű kötfillérest.** A pénzügyminiszter rendeletben szabályozta a sima peremű acél kötfillérek becserelési idejét, egyben kimondta a rendelet azt is, hogy azokat a magánosok május hó 31-ig, állami és közpénztárak július 31-ig kötelesek fizetésül elfogadni. A Magyar Nemzeti Bank október 31-ig cseréli be a forgalomból kivont acélváltópénzt.

— **Horthy-kép az Iparosifjak Önképzőkörében.** A helybeli Iparosifjak Önképzőkörének tagjai élénk részvétele mellett a számos vendég jelenlétében avatta fel vasárnap délután diszközgyűlés keretében vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzónk arcképét. A diszközgyűlést Darida Sámuel az önképzőkör elnöke nyitotta meg szíves szeretettel köszöntvén a megjelenteket, majd dr. vitéz Zerinváry Szilárd országgyűlési képviselő tartotta meg avató beszédét. A lelkes hangulatú közgyűlés Darida Samu zárószavaival s a himnusszal ért véget.

— **Meghívó.** A Szarvasi Általános Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet folyó évi május hó 18-án délelőtt 10 órai kezdettel a Gazdakör tánchelyiségében tartja XXX. rendes évi közgyűlést, melyre a Szövetkezet tagjait ezúton is meghívja az Igazgatóság. Társgyűlés: 1. Jegyzőkönyvvezető, jegyzőkönyvhitelesítő és szavazatszedőbizottság kiküldése. 2. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése. 3. Zárószámadások megvizsgálása, jóváhagyása és a mérleg megállapítása. 4. Tiszta nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat feletti határozathozatal. 5. Az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése. 6. 2 igazgatósági és 5 felügyelőbizottsági tag választása. 7. Az alapszabály 16. §. 2. pontjának, valamint a 20. §. módosítása. Ezen pontok módosítása azért vált szükségessé, mert a Szövetkezeti Értesítő című budapesti lap megszűnt, így helyette a szövetkezet hirdetményei megjelenésére a Szarvas és Vidéke, vagy a Szarvasi Közönség című szarvasi lapok nevezendők meg. 8. Egy kizárt tag fellebbezésének a letárgyalása. Szarvas 1941 május hó. 105

— **A 18 éven aluli fiatalok OTI tagok 2 hetes üdültetése.** Az Országos Társadalombiztosító Intézet fiatalokú biztosított tagjai részére folyó évi június 2-től az egész éven át ingyenes gyógyüdültetést rendez. Az üdültetésben az Intézetnek csak a 18 éven aluli, fiatalokú, öregség és rokkantság esetére biztosított tagjai részesülhetnek. A gyógyüdültetés az Intézetnek az ország különböző részeim: a Balaton mentén és a magaslati vidékeken létesített üdülőtelepein történik és időtartama egyénenként két hét, amely időtartam megegyezik a 30 001—1936. Ip. M. számú iparügyi miniszteri rendeletben a tanoncok részére törvényesen biztosított fizetéses szabadság időtartamával.

Az üdültetésben való részvétel semmiféle (sem üdülési, sem utazási) költséggel nem jár. Előjegyzés végett jelentkezőnek úgy a leányok, mint a fiúk a munkaadó törzsszámával az ipariskolában Rohoska Lajos iparisk. igazgató-tanítónál, és a jelentkezők számához szükséges „Jelentkezési lapot” az Intézet meg fogja küldeni. Az egészségügyi szempontból üdülésre szoruló fiatalokú biztosítottak az Intézet elküldéses gyógyüdültetésben való részvételre minél nagyobb számban jelentkezzenek. — Külön említjük meg, hogy nemcsak a tanulók, hanem a felszabadultak is részt vehetnek a két hetes üdülésen, ha 18. életévüket még nem töltötték be. Ezutóbbiak jelentkezzenek 11-én, vasárnap délelőtt 8 órától Molnár Ferenc OTI. választmányi tag lakásán, (I. ker. 260. sz.) hogy részükre is a szükséges „Jelentkezési lapok” mielőbb beszerezhetők legyenek.

— **Pályázati hirdetés.** A szarvasi községi iparostanonciskola felügyelőbizottsága pályázatot hirdet a fiú iskolánál öt közismereti osztály, valamint kezdő-, disztitő-, fémipari-, faipari, rajzpótló, ruházati-, kezdő és haladó bőripari egyenként 3 órás rajzcsoporthoz órának ellátására; a leányiskolánál két közismereti osztály, két 3 órás ált. rajz és egy 3 órás női szabó rajzcsoporthoz órának ellátására. A megválasztott óraadók megbízatása 3 tanévre szól. Pályázati határidő 1941. június 5. Kérvények felügyelőbizottsághoz címezve igazgatóhoz küldendők. 101

— **Kitűnően sikerült a gazdaijak műkedvelője.** A gazdaijak Önképzőkörének műkedvelőgárdája szombaton, f. hó 3-án, este 9 órai kezdettel pompásan sikerült műkedvelő előadást rendezett a Vigadóban. Ez alkalommal Békeffy „Kadétszerem” című operettjét adták elő, községünk legjobb színjátsoi közreműködésével, gondos rendezés és dicséretre méltó betanulásban. Általánosságban minden szereplő tudása legjavát adta, egyik-másik alakítása mégis kivánkozik a keretből. Áll ez a női szereplők közül különösen Mravik Zizára, aki dalszámaival aratott megérdemelt sikert, továbbá Litauszki Mária, Borgulya Ziza, Szeljak Mária I., Szeljak Mária II., és Szeljak Judit, a férfi szereplők közül pedig Pleténik József a pálmá, kivülé Szrnka János, Filyó Antal, Terem Mátyás és Kondacs Mihály remekeltek. Vajda Sándor eltúlozta szerepében kissé a komikumot. Az

előadás előkészítése, a szereplők betanításán, irányításán mindvégig meglátsozott Tomann János rendező műérzeke, színpadismerete, ötletessége és szakavatottsága. A siker fő-oztályrésze őt illeti meg. Dicséretesen működött közre az első magyar zenekar is.

— **Rendelet a tüzelőanyagbeszerzéséről.** A közellátási miniszter ismét rendeletben szabályozta az ország tüzelőanyaggal való ellátását, mely a tavalyihoz viszonyítva még további enyhítést tartalmaz. A szállítási torlódások ekerülése végett u. is, azoknak a fogyasztóknak, akik szén és brikett szükségletüket július hó 15-ig beszerzik, egyharmaddal több szén és brikett beszerzését enged meg. Ezzel a rendelettel kapcsolatban illetékes helyen külön is felhívják a közönséget arra, hogy a jövő évi tüzelőanyagszükségletét minél előbb szerezze be, hogy előre nem látott szállítási nehézségek esetén se legyenek az ellátásban zavarok.

— **Hirdetmény.** A börtalpi lábbelik beszerzéséhez szükséges jegyek kiadásával kapcsolatban értesíti az előjáróság a község lakosságát, hogy a mai naptól kezdve a lábbeli igényléseknek a közellátási bizottság általi elbírálásáról az igénylők — amennyiben készlet folytán a lábbeli kiutalható — külön értesítést fognak kapni. A lábbeli igénylések az eddigi módon azonban a külön hirdetményben közölt időpontokban eszközöndők a közellátási hivatalnál. Szarvas, 1941. május 8. Előjáróság.

Május hó 5 től érvényben lévő vasúti összeköttetések

Szarvasról indul Mezötúr felé
 délelőtt 7 óra 35 perckor, csatlakozása van Budapestre (gyors) érk. 11 óra 25 perckor
 délután 16 óra 29 perc csatlakozása van Békéscsabára gyors
 este 19 óra 21 perc csatlakozása van Bpestre (személy) érk. reggel 4 óra 50 perc Békéscsabára (személy)

Szarvasról indul Orosháza felé
 délelőtt 6 óra 51 perc
 délután 13 óra 10 perc
 este 19 „ 21 perc

SPORT

KÉZILABDAMÉRKŐZÉSEK

A Szarvasi Levente Egyesület május 11-én, vasárnap rendezte meg a szarvasi járás leventebajnokságáért a kézilabda körmérkőzéseket Békésszent-andrás, Ócsöd, Kondoros és Szarvas csapatai részvételével. A mérkőzések a Sporttelepen bonyolították le a következő sor- és időrendben: délelőtt háromnegyed 9 óráig Békésszent-andrás—Kondoros, 10 óráig Szarvas—Ócsöd; délután 3 óráig Ócsöd—Kondoros, fél 5 óráig Szarvas—Békésszent-andrás. A résztvevő csapatok fél 12 óráig a Hősi szoborhoz vonulnak és megkoszorúzzák. Belépődíj: felnőtteknek 40 fillér, középisikolai tanulóknak és leventéknek 20 fillér.

AJDÚSZOBOSZLÓI GYÓGYFÜRDŐ

ma már európai hírű.

Az ország egyik legolcsóbb és páratlan gyógyhatású fürdője. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullómfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-, ivó- és belélegző-kúrák. — A fürdőt Hajdusoboszló 73 és 78°-os sós, jódos, bromos, hidrocbonátos hévízei táplálják. 3.000 liter forróvíz perccenként. Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

Felhívás! Ezúton értesitem és felhívom a nagyérdemű közönséget, amennyiben vidéken v. vidéki kórházban elhalt hozzátartozóját szállítani óhajtja, forduljon cégemhez.

Halottszállítást autón az ország bármely területére v. területéről vállalom. Kérem a n. é. közönség szives támogatását és vagyok szolgálatrabírmikor késztetve.

Kovács György temetkezési és halottszállítási vállalkozó. Békéscsaba, Bánát-u. 17. Telefon 580. — Bővebb felvilágosítással szolgál Nádházi János temetkezési vállalk. Szarvas Telefon 42. 94

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Lestyan Pál és Kiss Elvira leánya Elvira Zsuzsanna, Szvák Mihály és Borgulya Mária leánya Zsuzsanna, Maglóczki Mihály és Kondor Erzsébet fia Mihály, Dispiter Pál és Szrnka Anna fia László, Furár Pál és Kis Judit fia János Pál, Medvegy András és Varga Zsuzsanna fia Pál. Elhaltak: Rideg Erzsébet 12 hónapos, Molnár János 73 éves, Veles Mihályné Urbancsok Zsuzsanna 84 éves, ifj. Angyal János 6 éves, Hanzó János 63 éves, Tomasovszki Pál 72 éves. Házasságot kötöttek: Fazekas Pál Litauszki Erzsébettel, Garami Mihály Lakatos Jolánnal.

— Jótékonycélú mozielőadás. A Protestáns Nőszövetség a jövő kedden, 13-án nagyszabású jótékonycélú filmelőadást rendez a Frecska-mozgóban. A film címe „Leányintézet”, főszerepekben a világ legkiválóbb filmművészeivel. Az előadásra ezúton is felhívjuk a n. é. közönség figyelmét.

A szarvasi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságtól. 1909—1941. tkv. sz.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek

Váradi József (képv. dr. Harsányi Ferenc tiszaföldvári ügy.) végrehajthatóknak özv. Kiss Ambrusné Kiss Rozália végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtató kérelme következtében az 1881. LX. tc. 144, 146 és 147. §§ értelmében a végrehajtási árverést 862 pengő tökekövetelés, ennek 1929. május 6 napjától járó 5 százalékos kamata, 196 P 22 fill. eddig megállapított per és végrehajtási és az árverési kérvényért ezúttal megállapított 33 pengő 32 fill. költség behajtása végett:

Az Öcsöd községben fekvő s az I. öcsödi 1987 sz. tkvi betétben A+1 sor. 6902 hrsz alatt felvett Pecz János dűlőjében fekvő 4 kat hold 700 négyszögöl területű szántó ingatlanból végrehajtást szenvedő a B. 10 sorsz szerint illető 12/48-ad tulajdoni illetőségre 1331 pengő 28 fill. kikiáltási árban,

a C. 1 és 2 sorsz alatt özv. Kiss Imréné sz. Kerekes Rozália javára bekezeleztetett szolgalmi jogot az árverés nem érinti,

II. az öcsödi 2378 sz. tkvi betétben A+1 sor. 5260/2 hrsz. a f. s Földes járandó dűlőben fekvő 360 négyszögöl részingatlanból a végrehajtást szenvedőt a B. 2. sorsz. szerint illető 12/48-ad tulajdoni illetőségre 25 pengő 32 fill. kikiáltási árban,

III. az öcsödi 2614 sz. tkvi betétben A+1 sorsz. 5760/1 hrsz. a f. Földes járandó dűlőben fekvő 720 négyszögöl rétingatlanból a B. 5 sor szerint végrehajtást szenvedőt 12/48-ad tulajdoni illetőségre 50 pengő 52 fill. kikiáltási árban,

IV. az ugyanezen betétben A+2 sorsz. 5760/4 hrsz a f. 350 négyszögöl ugyanott fekvő rétingatlanból a végrehajtást szenvedőt illető s B. 5 sor szerint 12/48-ad tulajdoni illetőségre 25 pengő 20 fill. kikiáltási árban elrendelte.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek Öcsöd községhez tartozó megőrzésére 1941. évi május hó 28 napjának délután fél 4 óráját tűzi ki és az árverési feltételeket az 1881. LX. tc. 150. §-a alapján megállapítja.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt telekkönyvi hatóságnál (Deák Ferenc u. 31) és Öcsöd község előljáróságánál tekinthetők meg (1881. LX. tc. 147 § g pont.)

- Az árverési feltételek a következők.
1. Az árverés alá eső
 - a I. alatti ingatlan 1047 pengő 82 fill.,
 - a II. alatti ingatlan 777 pengő 84 fill.,
 - a III. alatti ingatlan 782 pengő 04 fill.,
 - a IV. alatti ingatlan 782 pengő 04. — vételárnál alacsonyabb áron eladni nem lehet (5610) 1931. M. E. sz. rendelet 21 §).
 2. Az árverési vevő köteles a 43300—1939 I. M. sz. rendelet 1 §-ában irt nyilatkozatot az árverési jegyzőkönyvbe mondani.
 3. Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy az 1911: I. t.-c. 127. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170 §§; 1908: LXI. t.-c. 21 §).

Szarvas, 1941. évi február hó 22-én.
Dr. Molnár s. k. kir. jbiró.
A kiadmány hitelül: Józsa kiadó.

APRÓHIRDETÉSEK

Kákai legelőn 4 járás kiadó. Érdeklődni Farkas János II. k. 389, 92

Terehalmi gazdasági-tanyával szemben 42 kishold tanyával örök áron eladó v. bérbé kiadó. Ugyanoda egy juhász kerestetik. IV. k. 408. 93

Egy használt, jó állapotban lévő ruhaszekrényt keresek megvételre. Cím a kiadóhivatásban. (?)

Vitéz Orbán Lászlónak Mangolban lévő villája eladó, lakásán butorozott szoba kiadó. 24

Csabacsúdi határban az orosz-házi uttól 1 kilométerre 32 kishold föld új tanyával és melléképületekkel (magtár, góré, istálló) jutányos áron eladó. Érdeklődni dr. Král Pál ügyvédnél. 25

Egy utcai pados szoba, konyha, spajz kiadó III. ker. 80. 41

Eladó 1 db Phililips 3 lámpás telepes néprádió teljes felszereléssel együtt kedvezményes áron. Külkerületben, ahol nincs villamos áram, különösen alkalmas. — Érdeklődni lehet Sztrehovszki Márton villany-szerelő üzletében vagy Tóth György bérceplőgéptulajdonosnál III. 462 szám alatt. 63

Makó Gyula fegyverkereskedő háza eladó. 44

Dr. Král Pál ügyvédnek Szapanosban levő 405 négyszögöl ingatlana eladó. 81

Járás kiadó. Érdeklődni Janurik Pálnál III ker. 57 szám alatt. 112

I. ker. Deák Ferenc utca 284 számú ház, köves és beton járda mellett eladó. 107

Egy ügyes fiút tanulóknak felveszek. Bankó Mihály férfi szabó. II. ker. 65. 108

Üzletház jóforgalmu fűszerüzlettel, trafik és korlátolt ital-mérésű engedéllyel, 3 szobás lakással, vendéglő helyiséggel eladó vagy kiadó. Bővebbet válaszbélyegre. Cím: özv. Paraszt Lajosné Szelevény, Szolnok megye. 109

3 szobás lakást keresek, cím a kiadóban. 110

Öcsödön beltelek és ház növényzetével eladó. Áll: négy helyiségű lakás, kamara, istálló, ol és 50 év óta élénk vegyes kereskedői üzlet berendezéssel, kis raktárral, pincével részektől. Az üzletben háromféle állami egyedárusítás is van, mi erre jogosult keresztyén vevő által szintén megszerezhető. Eladási árra, válaszbélyeg küldés mellett felvilágosítást ad, nem közvetítő Páczai Mihály ny. tanító, Piactér 600. Kísérletező kérdezősködés céltalan. 106

IV. ker. 234 szu. ház és egy fehér gyermek ágy eladó. 103

III. ker. 175 sz. alatt 5 szobás lakás novembertől kiadó. Érdeklődni IV. ker. 192 alatt 104

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában Szarvas, I. ker. 13.

MEGHÍVÓ

Az 1898: XXIII. törvénycikk alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó

SZARVASI HITELSZÖVETKEZET

mint az O. K. H. tagja

1941. évi május hó 11 én d. e. fél 11 órakor, határozatképtelenség esetén 1941. évi május hó 25-én d. e. fél 11 órakor a szövetkezet helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 37. § a értelmében meghívotnak.

NAPIREND:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárószámok megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemlről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 3 tagjának választása.
6. Igazgatóság napibiztosi- és a felügyelőbizottság vizsgálati díjának megállapítása.
7. Netaláni indítványok.

VAGYON

Mérleg számlája 1940. december hó 31-én.

TEHER

	Pengő f.	Pengő f.		Pengő f.	Pengő f.
1 Készpénz		15536 96	1 Befizetett üzletrésztőke		64637
2 Pénzügyintézeteknél fennálló követelések			2 Tartalékok		
M. kir. Poetatakarékpénztárnál	345 04		Rendes tartalék alap	4000	
Orsz. Közp. Hitelszövetkezet	28035 85	28380 89	Külön fedezeti alap	31509	35500
3 Elhelyezett kölcsönök			3 Betétek		
Váltókölcsönök	536374		Betétkönyvekben elhelyezve	145148 75	
Mg. termelési kölcsönök	125200		Folyószámlai betétek	87045 69	232194 44
Kötelezvény kölcsönök	3900		4 Igénybevett hitelek		
Közvetített kötelezvény kölcsönök	108135 72		Központi váltó hitel	357274	
Folyószámla kölcsönök	69180 37		" mg. term. hitel	131700	
Egyéb követelések	13563 04	856353 13	" közv. kötv. hitelek	108135 72	597109 72
4 Központnál elhelyezett letétek		33964 27	5 Népjóléti alap		290 50
5 Értékpapírok		8538	6 Felnem vett osztalék		3554 88
6 Berendezés		10	7 Átmenő tételek		6466 46
			8		3030 25
			Nyereség		
					3030 25
					942783 25

Az igazgatóság:

Darda Mihály s. k. Kondacs Lajos s. k. Dr. Podany Pál s. k. Darida Sámuel s. k.
Felker Márton s. k. Frankó György s. k. Kiss János s. k. Raksa György s. k.

Jelen mérleg-számlát megvizsgálván, annak egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel mindenben megegyezőnek, a törvény és alapszabályok értelmében készültnek találtuk.
Kelt Szarvas, 1941. év április hó.

A felügyelőbizottság:

Veszter Vilmos s. k. Borgulya György s. k. Darida Mihály s. k. Lendvay József s. k. Privler Pál s. k.